

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617200025
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1617200025.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, v právnej veci navrhovateľky - manželky Z. M. F., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom U., Q. ul. č. 3, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Balalovou, AK so sídlom Bratislava, Ružová dolina č. 10, proti manželovi H. F., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom T. S., F. č. XXXX, zastúpenému advokátkou JUDr. Angelou Noskovičovou, AK so sídlom Viničné, Hlavná ul. č. 223/190, za účasti Úradu komisára pre deti, so sídlom Bratislava, Odborárske námestie č. 3, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletému Y. F., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, Malacky, na čas po rozvode manželstva rodičov, takto

rozhodol:

Súd manželstvo Z. M. F., rod. X., nar. XX.XX.XXXX v U. a H. F., nar. XX.XX.XXXX v M. Q. F., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v U., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu U. - R., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, rozvádza.

Na čas po právoplatnosti rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov súd zveruje maloletého Y. F., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Y. výživným vo výške 100 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva rodičov, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Otec má právo stretávať sa s maloletým Y. počas bežného školského roka každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 12,35 hod. do pondelka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 7,55 hod. a každý párny kalendárny týždeň od štvrtka od 12,35 hod. do piatka do 7,55 hod. s tým, že miestom prevzatia a aj odovzdania maloletého bude školské zariadenie, ktoré maloletý aktuálne navštevuje. V prípade, že maloletý bude mať v deň začiatku styku, alebo konca styku s otcom počas školského roka voľno, miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude miesto bydliska maloletého.

Počas prázdnin a sviatkov v kalendárnom roku má otec právo stretávať sa s maloletým Sebastianom takto :

- počas letných prázdnin od 01. júla od 9,30 hod. do 15. júla do 20,00 hod. a od 01. augusta od 9,30 hod. do 15. augusta do 20,00 hod.

- počas Veľkonočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od stredy pred Zeleným štvrtkom od 13,00 hod. do Bielej soboty do 18,00 hod., a v párnom kalendárnom roku od Bielej soboty od 18,00 hod. do prvého dňa školského vyučovania po ukončení Veľkonočných prázdnin do 7,55 hod.

- počas jarných prázdnin vyhlásených MŠ SR pre daný školský rok a kraj v nepárnom kalendárnom roku od posledného dňa školského vyučovania pred začiatkom jarných prázdnin od 13,00 hod. do pondelka bezprostredne nasledujúceho po ukončení prázdninového týždňa do 7,55 hod.

- počas zimných prázdnin vyhlásených MŠ SR pre daný školský rok v nepárnom kal. roku od prvého dňa zimných prázdnin od 9,30 hod. do 25. decembra do 18,00 hod., a v párnom kalendárnom roku od 2. januára od 10,00 hod. do prvého dňa školského vyučovania po skončení zimných prázdnin do 7,55 hod. a od 25. decembra od 18,00 hod. do 2. januára nepárneho kalendárneho roka do 10,00 hod..

Miestom prevzatia a odovzdania maloletého v určený čas bude školské zariadenie, ktoré maloletý aktuálne navštevuje v prípade, že otec bude maloletého preberať a odovzdávať v deň školského vyučovania, v ostatné dni bude miestom prevzatia a odovzdania miesto bydliska maloletého.

Matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom pripraviť a umožniť mu nerušený výkon práva styku s maloletým Y..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.01.2017 sa navrhovateľka - manželka domáhala rozvodu manželstva s manželom a úpravy pomerov manželov/rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. V návrhu uviedla, že ich manželstvo bolo harmonické a usporiadané, avšak postupom času sa medzi nimi začali vyskytovať nezhody, ktoré súviseli s prevzatím všetkých úloh v domácnosti (hospodárenie a financovanie domácnosti) navrhovateľkou - manželkou. Manželka uviedla, že podľa jej názoru problémy začali v čase, keď manžel prišiel o prácu a bol pol roka nezamestnaný a následne si našiel prácu v poisťovni X., s ktorou však nebol spokojný. Ďalej uviedla, že s manželom sa postupne odcudzili, ich citový vzťah úplne ochladol, prestali spolu žiť intímny životom. Vyjadrila sa, že v auguste 2016 sa aj spolu s maloletým Y. odsťahovala zo spoločného domu do U. k jej matke. Čo sa týka úpravy pomerov rodičov k maloletému dieťaťu uviedla, že z ich manželstva pochádza jedno maloleté dieťa - maloletý Y., nar XX.XX.XXXX, ktorý v čase podania návrhu navštevoval 3. ročník Základnej školy v U. na W. ulici. Navrhla maloletého Y. zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého Y. výživným vo výške vo výške 80 Eur mesačne, neskôr túto sumu upravila a navrhla otca zaviazat' platením výživného sumou 100 Eur mesačne a stretávanie sa otca s maloletým Y. upraviť nasledovne: každý rok v čase od 9,00 hod. dňa 01.07. do 19,00 hod. dňa 15.07. a od 09,00 hod. dňa 01.08. do 19,00 hod. dňa 15.08., každý nepárny rok v čase od 26.12. od 15,00 hod. do 29.12. do 19,00 hod., každý párný rok v čase od 30.12. od 15,00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 19,00 hod., každý nepárny rok počas jarných školských prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva SR v čase od 09,00 hod. v prvý deň jarných prázdnin do 19,00 hod. v nedeľu, ktorá nasleduje po poslednom dni jarných prázdnin, každý párný kalendárny rok v čase od Zeleného štvrtka od 15,00 hod. do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 19,00 hod..

2. Manžel, ktorý návrh nepodal, vo svojom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 30.03.2017 uviedol, že súhlasí s rozvodom manželstva, potvrdil vzájomné citové odcudzenie medzi manželmi, nesúhlasil však s tvrdeniami manželky, čo sa týka chodu domácnosti a starostlivosti o maloletého. Vo vzťahu k úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu navrhol maloleté dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. K dôvodom resp. príčinám rozpadu manželstva uviedol, že nesúhlasí s príčinami rozpadu manželstva, ktoré uviedla manželka vo svojom návrhu. Vyjadril sa, že zmenu svojho zamestnania konzultoval aj s manželkou, ktorej táto situácia vyhovovala, nakoľko bola rada, že manžel bude môcť tráviť viac času s maloletým Sebastiánom, dostane odstupné a podporu v nezamestnanosti. Uviedol, že prakticky celý chod domácnosti bol v jeho réžii, starostlivosť ako o maloletého tak aj o chod domácnosti musel prevziať on sám, pretože manželka v dôsledku budovania svojej kariéry chodievala neskôr z práce, cestovala na služobné cesty a jej team- buildingy často zasahovali aj do víkendov. Hlavnou príčinou ich odcudzenia podľa jeho názoru bol vzťah, ktorý manželka nadviazala s mladším kolegom z práce a to, že začala viac preferovať svoje záujmy pred záujmami rodiny, tento vzťah manželka priznala v auguste 2016 po spoločnej dovolenke v Chorvátsku a to, že začala viac preferovať svoje záujmy pred záujmami rodiny.

V priebehu konania vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletému manžel viackrát menil svoje návrhy - navrhol zveriť maloletého Y. do svojej starostlivosti, matku zaviazat' platením výživného podľa úvahy súdu a styk matky s maloletým neupravovať, neskôr opätovne navrhol zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. So zverením maloletého Y. iba do starostlivosti matky nesúhlasil, namietal jej schopnosť sa o maloletého riadne postarať. Poukázal na skutočnosť, že on je schopný v plnej miere poskytnúť plnú starostlivosť maloletému, čo sa týka jeho rozvoja, aktivít ako aj s ohľadom na poruchu príjmu potravy maloletým, na druhej strane matka túto svoju zodpovednosť prenáša na svoju matku a neučí maloletého samostatnosti. Okrem toho maloletý má v jeho domácnosti (pôvodnom bydlisku rodičov v rodinnom dome) prostredie, ktoré pozná, je tam doma, má v mieste bydliska svojich kamarátov.

3. Manžel - otec v priebehu konania navrhol vo veci vykonať znaleckého dokazovanie, ktoré by preukázalo, ktorý z rodičov je vhodnejší a schopnejší zabezpečiť starostlivosť o maloletého, matka s nariadením znaleckého dokazovania nesúhlasila, poukázala na viacnásobné vyjadrenie maloletého (pri pohovore s kolíznym opatrovníkom ako aj so samotným sudcom), kedy maloletý Sebastián uviedol, že by chcel zachovať doterajší stav - zostať u matky a s otcom sa stretávať podľa vlastného želanía, nie podľa rozhodnutia súdu.

4. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa uviedol, že nespochybňuje práva oboch rodičov na starostlivosť o maloleté dieťa, avšak poukázal na názor a vyjadrenia samotného maloletého dieťaťa. Taktiež poukázal na vyjadrenie znalca, že pre maloleté dieťa je podstatné, aby rodičia rešpektovali jeho názor, a posilňovali tak sebavedomie vlastného dieťaťa. Vzhľadom k tomu navrhol, aby súd zveril maloleté dieťa do starostlivosti matky, otcovi upravil styk tak, aby zostalo aj pravidelné stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom, čo je samozrejme aj v záujme maloletého Sebastiana.

5. Zástupca Úradu komisára pre deti navrhol súdu vo veci maloletého Y. pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností (úprave pomerov rodičov k maloletému na čas po rozvode) zveriť maloletého do osobnej starostlivosti matky a upraviť styk maloletého Y. s otcom tak, aby bolo stretávanie sa syna s otcom realizované, tak ako to bolo realizované kedysi na základe rodičovskej dohody. Uviedol, že rešpektuje názor maloletého Y., ktorý komunikoval s Komisárom pre deti za prítomnosti detskej psychologičky dňa 14.9.2018 a pre jeho priaznivý vývoj by bolo vhodné, aby sa maloletý stretával s otcom aj v čase, keď to nemajú stanovené súdom. Uvedené skutočnosti odôvodnil tým, že maloletý Sebastián je veľmi zručný, s otcom realizujú rôzne aktivity a keďže otec je bývalý poľovník a maloletý má veľmi pekný vzťah k prírode, je na mieste, aby požiadavke maloletého byť s otcom bolo vyhovené. Vyjadril sa, že otec maloletého je podľa všetkého schopný pomôcť svojmu synovi pri príprave do školy, i odovzdávaní niektorých technických zručností. Zároveň uviedol, že navrhuje, aby súd uložil matke povinnosť informovať otca pravidelne o tom, ako sa darí maloletému. Záverom sa vyjadril, že pohovor bol v zmysle zákona vykonaný bez prítomnosti tretích osôb za účasti Komisára pre deti a detského psychológa.

6. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, vykonaním pohovoru s maloletým Y., nariadením znaleckého dokazovania, vypočul svedka Mgr. X. X. (stará matka maloletého zo strany matky) a oboznámil sa s

- rodným listom maloletého dieťaťa,
- sobášnym listom účastníkov konania,
- potvrdením o školskej dochádzke maloletého dieťaťa,
- správami z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky zo dňa 01.03.2017, 06.04.2017, 19.04.2017, 11.10.2017, 20.09.2017, 28.11.2017, 09.01.2018,
- správou z psychologickkej intervencie MTS Consult, s.r.o., zo dňa 08.07.2017,
- správou z diagnostického vyšetrenia maloletého zo dňa 05.09.2017,
- potvrdením o príjmoch účastníkov konania,
- lekárskou správou zo dňa 11.05.2019,
- správou zo Spojenej Základnej školy a Gymnázia, U., W. ulica zo dňa 11.05.2018,
- znaleckým posudkom č. 4/2019 vypracovaným znalcom PhDr. Igorom Obuchom zo dňa 22.03.2019;
- výpisom z účtu N. U. Ing. M. F., výpisom z osobného dôchodkového účtu Ing. M. F.,
- výpisom z účtu I. U. H. F.,
- spisom Okresného súdu Bratislava IV súdu č. 13P/55/2017,

ako aj ostatným obsahom spisového materiálu a zistil, že manželia uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v U., u manželky - navrhovateľky sa jedná o prvé manželstvo, u manžela sa jedná o druhé manželstvo. Z manželstva účastníkov konania pochádza jedno maloleté dieťa - maloletý Y., nar., ani jeden z rodičov nemá iné vyživovacie povinnosti (deti z prvého manželstva manžela sú už plnoleté a samostatne zárobkovo činné).

7. Z obsahu spisu Okresného súdu Bratislava IV v Bratislave č. 13P/55/2017 zistil, že Okresný súd Bratislava IV v Bratislave vydal dňa 28.03.2017 neodkladné opatrenie č. k. 13P/55/2017-25, právoplatné dňa 19.06.2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/201/2017-66 zo dňa 24.05.2017, ktorým dočasne zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky a otcovi upravil styk s maloletým dieťaťom tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 12:35 hod. do nedele 18:00 hod. s tým, že miestom prevzatia bude

školské zariadenie, ktoré maloleté dieťa aktuálne navštevuje a miestom odovzdania bude bydlisko maloletého dieťaťa a každý kalendárny týždeň od štvrtka do 12:35 hod. do piatka od 07:55 hod. s tým, že miestom prevzatia a aj odovzdania maloletého bude školské zariadenie, ktoré maloleté dieťa aktuálne navštevuje.

8. Z výpovedí a vyjadrení manželov súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo spočiatku usporiadané a harmonické, postupom času sa citové väzby medzi účastníkmi narušili čo bolo spôsobené aj skutočnosťou, že manželka nadviazala mimomanželskú známosť a opustila spoločnú domácnosť - od augusta 2016 manželia nežijú v spoločnej domácnosti, z ktorej sa odsťahovala manželka aj spoločne s maloletým Y.. Účastníci zhodne uviedli, že nemajú záujem na obnovení manželského spolužitia z dôvodu trvalého rozvratu ich vzájomných vzťahov a obaja zhodne žiadali, aby súd ich manželstvo rozviedol.

9. Zo správy J. O., s.r.o., zo dňa 08.09.2017 vypracovanej Mgr. J. W.Z. - detskou psychologičkou - vyplýva, že osobnosť maloletého Y. je primeraná veku, avšak prekvapujúca je vyspelosť a realistické názory maloletého Y., vyspelé vyjadrovanie a používanie cudzích slov, ktoré sú typické skôr u vekovo starších detí. Detská psychologička v predmetnej správe uviedla, že u maloletého dieťaťa sa prejavuje jeho zvýšená potreba po bezpečí, stabilite a zázemí. Uviedla, že maloletý Y. má rád oboch rodičov, avšak z celkovej projekcie rozhovorov s maloletým dieťaťom plynie, že má pocit akoby stál medzi svojimi rodičmi a má sa medzi nimi rozhodnúť. Vyjadrila sa, že maloletý Y. vníma matku ako dôležitého človeka, riadi sa jej zásadami, chápe aktuálnu situáciu ohľadne rozchodu rodičov a s novým partnerom svojej matky si vychádza dobre, pozná ho, má s ním kamarátsky vzťah a vidí, že je s ním matka šťastná. Detská psychologička v predmetnej správe uviedla, že maloletý Y. sa cíti nekomfortne, keď na neho otec tlačí a vyjadruje sa na adresu matky.

10. Zo správy Súkromného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie X., U. zo dňa 05.09.2017 vypracovanej psychologičkou Mgr. A. vyplýva, že maloletý Y. je dieťa so špecifickou vývinovou poruchou učenia - dyslexia, suspektne dysortografia, súbežne s poruchami pozornosti.

11. Matka maloletého Y.ije s maloletým dieťaťom v byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jej terajšieho partnera. Je zamestnaná v spoločnosti W. U., a.s., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 4 536,34 Eur. Ďalšie vyživovacie povinnosti matka nemá.

12. Otec maloletého dieťaťa žije v rodinnom dome vo T. S., ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti X. poisťovňa, a.s., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 863,88 Eur. Ďalšie vyživovacie povinnosti otec nemá.

13. Maloletý Y. je v súčasnosti žiakom piateho ročníka základnej školy. Bola mu diagnostikovaná porucha sústredenia sa, dyslexia a dysortografia. Zároveň maloletý Y. trpí poruchou príjmu potravy, má trávacie problémy, vzhľadom ku ktorým sa stravuje sa v škole, iba ak mu jedlo vyhovuje, vyžaduje zvýšenú pozornosť k tomu, aby prijal dostatok jedla potrebného pre jeho zdravý rast a vývoj.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky z pohovoru s maloletým dieťaťom vykonaného dňa 04.10.2017 bez prítomnosti rodičov vyplýva, že maloletý Y. nechce byť stavaný do pozície, kedy si musí vyberať medzi rodičmi, nakoľko ich má rád obidvoch a toto mu ubližuje. Y. pri pohovore uviedol, že pozitívne vníma bývanie ako u otca, tak aj u matky. Vyjadril sa, že nového priateľa matky vníma pozitívne, tento mu neprekáža, majú kamarátsky vzťah. Maloletý Y. uviedol, že si nevie predstaviť, že by bol týždeň resp. dva u matky a následne u otca, nakoľko by bez matky, ale ani bez otca tak dlho nevydržal. Vyjadril sa, že by bol rád, ak by bol u matky a s otcom by bol vtedy, keď by to on sám chcel, pokiaľ sa situácia v rodine neupokojí. V rámci pohovoru uviedol, že aktuálny model starostlivosti a stretávania sa s otcom mu vyhovuje.

Dňa 20.11.2017 bol na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vykonaný opakovaný pohovor s maloletým dieťaťom bez prítomnosti rodičov, v zmysle ktorého sa maloletý Y. opätovne vyjadril, že mu nemôže byť dobre iba s jedným rodičom, je mu dobre s obidvoma. Uviedol, že by nechcel byť týždeň u matky a potom týždeň u otca, je mu dobre tak, ako je to momentálne. Vyjadril sa, že by si to predstavoval tak, že by sa vždy s rodičmi dohodli, ako by to jemu vyhovovalo.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 09.01.2018 z poskytnutého psychologického poradenstva manželom - rodičom vyplýva, že rodičia maloletého Y. sa nevedia dohodnúť na spôsobe starostlivosti o maloleté dieťa, navrhované dohody neboli schopní akceptovať. Obaja rodičia majú vytvorený veľmi silný citový vzťah k maloletému a aj keď nie všetky ich názory na výchovu maloletého sú zhodné, obaja manželia dokážu napĺňať potreby maloletého dieťaťa optimálnym spôsobom, sú pre maloletého oporou. Aj keď je niekedy ich komunikácia polarizujúca, dokážu v rámci

svojej racionalizácie medzi sebou komunikovať vo vzťahu k starostlivosti o maloletého optimálnym spôsobom a forma ich komunikácie medzi sebou by nenarúšala zdravý psychický vývin maloletého dieťaťa v akejkolvek stanovenej forme starostlivosti.

16. Z pohovoru vykonaného s maloletým dieťaťom dňa 20.01.2017 za prítomnosti sudkyne, kolízneho opatrovníka a psychologičky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky vyplýva, že maloletý Y. vie o aktuálnej situácii v rodine. Y. sa vyjadril, že si nevie predstaviť, že by bol týždeň bez matky a vyjadril sa, že skôr ho matka pustí k otcovi. Vyjadril sa, že nový priateľ matky sa k nemu správa dobre.

17. Zo správy Spojenej školy - Základnej školy a Gymnázia na W. ulici v U. zo dňa 11.05.2018 vyplýva, že maloletý Y. ma vývinové poruchy učenia a má problémy so sústredením sa. V zmysle predmetnej správy sa triedna učiteľka vyjadrila, že maloletý Y. chodí na vyučovanie načas a pripravený. Uviedla, že záujem o maloleté dieťa je u oboch rodičov. Zároveň sa vyjadrila, že maloletý Y. má rád oboch rodičov, avšak bol by rád, keby sa mohol slobodne vyjadrovať, ak sa mu niečo nepáči a následne by bol vypočutý a pochopený. Triedna učiteľka uviedla, že maloletý Sebastián je dieťa, ktoré vie vyjadriť svoj názor, je citlivý a má obrovský zmysel pre spravodlivosť.

18. Zo znaleckého posudku č. 4/2019 vypracovaného znalcom PhDr. Igorom Obuchom, doručeného tunajšiemu súdu dňa 22.03.2019 vyplýva, že maloletý Y. sa počas psychologického vyšetrenia jednoznačne vyjadril, že by chcel byť viac s matkou a ona by ho potom púšťala k otcovi. Maloletý sa vyjadril, že by nechcel striedavú osobnú starostlivosť. Vo vzťahu k maloletému Y. znalec konštatoval, že aktuálna fáza vývinu neprebíha úplne bez problémov - dieťa ma vývinové poruchy učenia a problémy s pozornosťou. Znalec uvádza, že u maloletého sa zistila celkovo menšia spontaneita prejavu a prežívania, než by sa očakávalo, kedy namiesto vyjadrenia emócií vydáva zvýšenú aktivitu. Maloletý má stereotypnejšie reakcie, myslenie, čo zjavne súvisí s aktuálnym rodinným prostredím. Vzhľadom k tomu, že sa maloletý jednoznačne vyjadril, ako by si predstavoval model starostlivosti, znalec odporúča, že ho treba vypočuť a dať mu možnosť slobodne sa rozhodnúť. Vo vzťahu k matke sa znalec vyjadril, že v sociálnych vzťahoch že je to práve matka, ktorá má skôr sklon ku kooperácii (spolupráci), pričom dobrá sociálna odozva tiež podporuje jej sebavedomie. Vo vzťahu k otcovi sa znalec vyjadril, že v sociálnych kontaktoch má otec viac sklon k rivalizujúcim postojom, potrebuje skôr súťažieť ako kooperovať. Znalec záverom uviedol, že pre maloletého je dôležitejšie akceptovanie jeho názoru ako matematické delenie času, ktorý má stráviť u jednotlivého rodiča. Znalec poukázal na skutočnosť, že aby takýto model fungoval, je nevyhnutné, aby rodičia prestali medzi sebou o dieťa súťažiť a dokázali medzi sebou komunikovať. Znalec sa vyjadril, že pozorovaním zistil, že maloletý Y. má rád oboch rodičov a snaží sa, aby si tieto vzťahy aj udržal.

Záverom znalec uviedol, že podľa jeho názoru v aktuálnej situácii je pre maloleté dieťa lepšie, aby bolo v starostlivosti matky a s otcom sa pravidelne stretávalo.

Rodičia netrvali na osobnej výpovedi znalca, preto súd aj od priameho vypočutia znalca v konaní upustil.

19. Svedkyňa Mgr. X. X., stará matka maloletého zo strany matky uviedla, že so starostlivosťou o maloletého Y. pomáha rodičom od jedného roku veku maloletého - v tom čase matka po dohovore s otcom dieťaťa, svojím manželom, opätovne nastúpila do práce, ona sama bola v dôchodkovom veku, preto zostala doma a zabezpečovala starostlivosť o maloletého, následne ho vodila do a zo škôlky resp. školy, ktorú má už Y. v blízkosti jej bydliska. Ona sama je pedagogička, so špecializáciou špeciálna pedagogika, vie teda poskytnúť maloletému adekvátnu starostlivosť aj vzhľadom na diagnostikované poruchy pozornosti a učenia maloletého ako aj vzhľadom k jeho nechutenstvu. Uviedla, že pomáha maloletému s učením, je pravda, že sa správa ako stará matka, teda vnuka skôr rozmaznáva, avšak dbá na to, aby si po sebe poupratoval a udržiaval v poriadku aj svoju izbu, ktorú má u nej. Nemá pocit, že by maloletý Y. bol či už v škôlke alebo teraz v škole nesamostatný resp. menej samostatný ako jeho rovesníci. Uviedla, že pozná aj terajšieho partnera svojej dcéry - matky maloletého Y., podľa nej je medzi maloletým Y. a partnerom matky dobrý vzťah, partner matky vedie maloletého Y. k športovým aktivitám. Zo správania sa Y. zistila, že mu vadí otcovo vyjadrovanie sa na adresu matky maloletého ak aj na jej adresu, vadí mu rozoberanie problémov a situácie medzi rodičmi zo strany otca pre maloletým, maloletý Y. nechce, aby jeho otec vedel, že mu je v domácnosti u nej alebo u matky dobre. Uviedla, že ona sa snaží vždy pozornosť maloletého Y. od komunikácie ohľadne rodičov a ich terajšieho vzťahu odvieť, avšak maloletý Y. si už túto jej snahu všimol. Podľa jej názoru je maloletý Y. dieťaťom bezprostredným, komunikatívnym, avšak po pobyte u otca začala badať na maloletom zmeny nálad - maloletý je smutný, zakríknutý, vyjadril sa, že ho otec núti hovoriť, že chce zostať v „S.“, že ak tam nezostane, bude sa musieť dom predať a otec bude bezdomovec.

20. Podľa § 18 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

21. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

22. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

23. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

24. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

25. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

26. Súd konštatuje, že účel manželstva vyplýva z jeho základných funkcií - funkcie biologickej, výchovnej, funkcie vzájomnej pomoci a hospodárskej funkcie. Súd mal za preukázané, že manželstvo účastníkov v súčasnosti neplní už ani jednu z uvedených funkcií, manželia spolu nežijú v jednej domácnosti, nežijú spolu ani intímne, neuspokojujú svoje emocionálne potreby, nie sú si vzájomne oporou, ich manželstvo nevytvára prostredie vhodné na uspokojovanie citových a iných vzájomných potrieb manželov a ich dieťaťa. Manželia si neposkytujú ani vzájomnú pomoc. Takisto spolu nehospodária, nestarajú sa spoločne o uspokojovanie potrieb rodiny.

27. Súd poukazuje na skutočnosť, že obaja manželia prezentovali rôzne príčiny rozvratu ich manželstva, pričom súd je toho názoru že na rozpade ich manželstva mali podiel obaja manželia a v podstate musí konštatovať, že obaja manželia až vo svojich vyjadreniach v tomto konaní uviedli, ako sami videli svoj vzťah, avšak obaja už v takom štádiu rozvratu ich vzťahu, že tento už nebolo možné zachrániť na druhej strane však taktiež musí skonštatovať, že ani jeden z manželov neprejavil sebareflexiu a nepriznal svoj podiel viny na rozpade ich manželstva. Preto súd aj napriek rôznym vyjadreniam oboch manželov k dôvodom rozvratu ich manželstva mal bezpochyby preukázané, že v súčasnosti manželstvo účastníkov je len formálnym zväzkom, nemajúcim obsah, ktorý pre fungujúce manželstvo predpokladá Zákon o rodine. Vzhľadom k uvedenému dospel súd k záveru, že toto manželstvo je vážne a trvalo narušené, rozvrátené a vzhľadom k doterajšiemu konaniu účastníkov nie je ani predpoklad, že by ich manželstvo znovu začalo plniť svoje funkcie. Takýto zväzok zároveň nevytvára ani zdravé a vhodné prostredie na spoločnú výchovu maloletého dieťaťa. Na základe týchto skutočností, ako aj s poukazom na zhodné vyhlásenia oboch manželov, že nevidia priestor na obnovenie spolužitia, súd manželstvo účastníkov rozviedol a ako príčinu rozvratu manželských vzťahov ustálil výraznú rozdielnosť v názorovej a povahovej sfére medzi manželmi, výrazné rozdiely v očakávaní manželov od ich spoločného zväzku, ktoré sa začali stupňovať počas obdobia, kedy obaja partneri boli zaťažení okolnosťami - nástup manželky do práce ešte počas doby, kedy by mala zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, strata zamestnania manžela, výstavba spoločného domu, potreba zvýšenej starostlivosti o maloletého Y., možné pocity nepochopenia zo strany partnera - všetko toto spôsobilo postupné odcudzenie medzi nimi.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že je potrebné vyhovieť návrhu manželky na rozvod manželstva, tomuto aj vyhovel a manželstvo rozviedol.

29. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

30. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

31. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

32. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

33. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

34. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku dieťaťa.

35. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

36. Podľa článku 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

37. Podľa článku 5 písm. c), g) h) Dohovoru o právach dieťaťa, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny a podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

38. Podľa ustálenej judikatúry súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloleťým deťom vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Teda súd musí dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa a jeho citové väzby k tomu - ktorému rodičovi. Súd musí zohľadniť aj bytové pomery, zamestnanie, pracovný čas, ale najmä zdravotný stav, charakterové a morálne vlastnosti rodiča, ktorému zveruje dieťa do osobnej starostlivosti, aby bola zabezpečená jeho riadna výchova. Taktiež musí brať do úvahy vek a zdravotný stav dieťaťa, jeho dochádzku do školy, denný režim a podobne. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. (rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 16. septembra 2015, sp. zn. 8 CoP 42/2015).

39. O úprave rodičovských práv a povinností účastníkov konania k maloleťému dieťaťu súd rozhodol podľa ustanovenia § 24 ods. 1, 4 a 5 Zákona o rodine, vykonal dokazovanie a zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, pričom s poukazom na vyššie citované právne normy a pramene práva má za to, že zverenie maloletého Y. do osobnej starostlivosti

matky bude v jeho najlepšom záujme, preto aj maloletého Y. zveril na čas po právoplatnosti rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov zveril tohto do osobnej starostlivosti matky. Súd pri svojom rozhodovaní prihliadal najmä na záujem maloletého dieťaťa, jeho vyjadrenia, citové väzby dieťaťa, stabilitu výchovného prostredia, jeho vývojové potreby, pri súčasnom rešpektovaní práva dieťaťa na zachovanie rovnoprávneho a rovnocenného vzťahu k oboj rodičom.

40. Súd konštatuje, že matka sa o maloleté dieťa riadne stará, zabezpečuje mu zdravé rodinné prostredie, poskytuje sústavnú osobnú starostlivosť, pričom spôsobom svojho života dáva záruku, že osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Súd súčasne konštatuje, že zverením maloletého Y. do starostlivosti jedného z rodičov nie je dotknuté právo druhého z rodičov, teda všetky rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu ostávajú zachované. Ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia len s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa.

41. Súd nevyhovel návrhom otca - manžela na zverenie maloletého Sebastiána do striedavej starostlivosti rodičov resp. do výlučnej starostlivosti otca, keď konštatuje, že takéto rozhodnutie by nebolo najmä v záujme maloletého Y.. Súd poukazuje, že maloletý Y. sa opakovane, spontánne, vyjadril, že mu vyhovuje súčasný stav - chce zostať u matky, s otcom sa stretávať podľa svojho želania, keď aj podľa vyjadrenia maloletého je matka tým rodičom, ktorý mu nebude brániť v stretávaní sa s rodičom druhým. Súd z tohto vyjadrenia maloletého vydedukoval, že maloletý Y. sa obáva, že otec by mu, aj napriek svojim verbálnym vyjadreniam, v stretávaní sa s matkou bránil. Súd musí konštatovať, že aj z jednotlivých vyjadrení ako aj z konania otca, je takéto obava maloletého Y. vysoko dôvodná. Toto konštatovanie súdu podporuje viacero faktov - otec spochybňoval vyjadrenia maloletého Y. jednak pri pohovoroch s kolíznym opatrovníkom, následne vyjadrenia maloletého pri pohovore na súde (obviňoval matku z manipulácie maloletého), spochybňoval závery znaleckého dokazovania - nebol stotožnený so závermi znalca, ktorý v podstate skonštatoval tú istú skutočnosť - otec je rivalizujúci, snažiaci presadiť si iba svoj názor, čomu nasvedčuje aj tá skutočnosť, že otec bez vedomia matky, kolízneho opatrovníka a v neposlednom rade aj bez toho, aby takéto svoje konanie oznámil súdu, zobral maloletého na Úrad komisára pre deti - je otázkou, či maloletý Y. s takýmto konaním otca súhlasil (podľa následného písomného vyjadrenia matky bol maloletý Y. takýmto konaním otca frustrovaný), pričom vzhľadom na vyjadrenie zástupcu Komisára aj pri tomto pohovore (rozhovore) Y. pravdepodobne zopakoval svoje predchádzajúce názory - otec teda v podstate nedáva žiadnu záruku, že bude rešpektovať želania samotného maloletého tak, ako to rodičom odporúča aj znalec ustanovený vo veci. Súd nespochybňuje rolu otca vo výchove maloletého Y.; ako matka, kolízny opatrovník, znalec a aj svedkyňa, aj súd konštatuje, že otec je dobrým otcom pre maloletého - avšak tento sa musí zmieriť s rozpadom vzťahu s matkou maloletého (súd je toho názoru, že toto je skutočná príčina takého konania otca - otec maloletého Y. nevie spracovať skutočnosť, že od neho matka jeho dieťaťa odišla a nadviazala nový vzťah) - týmto však nemôže trpieť ich spoločné maloleté dieťa. Maloletý Y. sa viackrát spontánne vyjadril, že má rád oboch rodičov, obaja rodičia mu poskytujú zázemie a toto by chcel aj zachovať; je preto na otcovi, aby toto rešpektoval, neriešil s maloletým veci, ktoré by si mali vyriešiť iba dospelí a maloletému by títo mali preukázať iba svoju lásku, pochopenie a podporu. Maloletý Y. (a v podstate žiadne dieťa rozvádžajúcich sa rodičov) nemôže byť rukojemníkom takéhoto vzťahu, nemôže byť tým, ktorý vyrieši spory medzi rodičmi alebo má niesť bremeno rozpadu ich vzťahu. Je iba na rodičoch maloletého dieťaťa, aby tomuto uľahčili situáciu, kedy sa mu rozpadá rodina a istota, ktorú doteraz poznalo.

Za súčasnej situácie sa preto súdu javí, že práve matka je tou, ktorá situáciu pochopila, umožňuje maloletému tráviť s otcom toľko času, koľko maloletý vyžaduje, snaží sa rešpektovať želania maloletého a naopak otec je tým, ktorý zatiaľ nevie pochopiť, že maloletý Sebastián sa orientuje v situácii, túto si vyhodnotil a svoje želanie jasne a zrozumiteľne vyjadril a toto nie je ochotný rešpektovať a tomuto sa prispôbiť.

Súd konštatuje, jednak zo správ kolízneho opatrovníka, jednak zo znaleckého posudku a v neposlednom rade aj zo svojej osobnej skúsenosti z vypočutia maloletého Y., že maloletý Y. sa k veci vyjadril konkrétne, pomenoval situáciu, povedal svoj názor, ktorý aj primerane zdôvodnil. Súd nezistil žiadne známky manipulácie maloletého matkou, nezistil ani žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tvrdeniu otca, že matka zaťažuje maloletého situáciou medzi rodičmi a ovplyvňuje ho proti otcovi; naopak, všetko svedčí o tom, že je to práve otec, ktorý rozoberá s maloletým túto situáciu, zaťažuje ho, komentuje správanie sa matky maloletého, čo je tiež pravdepodobne dôvodom, že maloletý chce zostať v starostlivosti matky a s otcom sa iba stretávať.

Zároveň v neposlednom rade súd poukazuje na skutočnosť, že v celom konaní nebolo preukázané, že by niektorý z rodičov nebol dobrým rodičom. Naopak, obaja rodičia starostlivosť o maloleté dieťa vedeli vždy zabezpečiť, dieťa bolo v ich starostlivosti spokojné. Súd v skutočnosti, že matka požiadala svoju matku o pomoc so starostlivosťou o maloletého za vec, ktorá by matku diskvalifikovala zo starostlivosti o maloletého - matka je zamestnaná, má svoje povinnosti, maloletý je na starostlivosť svojej starej matky zvyknutý (starú matku v podstate využívali obaja rodičia už od útleho veku dieťaťa v starostlivosti o maloletého), maloletý je u starej matky spokojný, na takýto systém starostlivosti si zvykol. Takisto súd poukazuje na skutočnosť, že aj otec je zamestnaný a je tiež otázne, ako by zabezpečoval starostlivosť o dieťa počas doby, kedy by bola nutná jeho prítomnosť na pracovisku. Súd považuje takýto spôsob starostlivosti o maloleté dieťa za úplne bežný - rodičia bežne využívajú buď školské kluby, krúžky alebo starých rodičov v pomoci pri starostlivosti o maloleté deti. V prípade Y. vzhľadom na diagnostikované poruchy v učení a pri príjme potravy sa javí tento spôsob starostlivosti a pomoci ako najvhodnejší.

42. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

43. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

44. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

45. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

46. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

47. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie.

48. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

49. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

50. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

51. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

52. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

53. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

54. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

55. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

56. Procesom dokazovania súd zistil, že matka je zamestnaná v spoločnosti Tatra Banka, a.s., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 4 536,34 Eur. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti Kooperatíva poisťovňa, a.s., kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 863,88 Eur.

57. Maloletý Y. je žiakom piateho ročníka základnej školy, stravuje sa v škole (ak mu jedlo vyhovuje, vzhľadom na jeho tráviace problémy), inak sa stravuje doma - maloletý Y. má tráviace problémy, poruchu sústredenia a dyslexiu, vyžaduje teda zvýšenú pozornosť a starostlivosť

58. Pri ustálení výšky výživného súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov na strane oboch rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o dieťa, vek dieťaťa, skutočnosť, že maloletý Y. je žiakom piateho ročníka základnej školy, jeho zdravotný stav, vývojové potreby, ako aj celkový vývoj životných nákladov, skutočnosť, že príjem matky je niekoľkonásobne vyšší ako príjem otca a skutočnosť, že matka má pre maloletého Y. k dispozícii aj dávky štátu vo forme daňového bonusu a prídavkov na deti.

59. Po zhrnutí všetkých svojich úvah, posúdení všetkých dôkazov jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach, má súd za to, že suma výživného vo výške 100 Eur mesačne pre maloletého Y., tak, ako aj matka požadovala, je v záujme maloletého, aj keď táto suma nepokrýva základné potreby dieťaťa - avšak s ohľadom na príjmy rodičov a ich majetkové pomery je primeraná. Súd preto vyhovel návrhu matky a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého v sume 100 Eur mesačne. Súd má za to, že otec bude schopný túto sumu platiť bez ohrozenia svojich ďalších potrieb a to aj pri rozsahu určeného času stretávania sa otca s maloletým, otec bude mať aj dostatok prostriedkov, aby maloletému poskytoval aj veci nad rámec určeného výživného, súd nemá na mysli iba veci hmotného charakteru ale aj zabezpečenie duševného rozvoja dieťaťa.

60. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, súd s poukazom na všetky vyššie uvedené skutkové okolnosti, ako aj s poukazom na postupnú genézu celého prípadu, dospel k záveru, že vzhľadom na preukázaný pozitívny citový vzťah maloletého dieťaťa k oboj rodičom, je v záujme maloletého Y., aby bol styk otca s maloletým Y. upravený v čo najširšom možnom rozsahu, aj keď maloletý Y. sa vyjadril, že by sa chcel s otcom stretávať podľa svojho uváženia. Súd však zobral do úvahy skutočnosť, že súdom upravený styk bude istotou otca na zachovaní kontaktu s maloletým a aj matka bude mať tak vo vedomí svoju povinnosť vzťah otca a maloletého rešpektovať a umožniť stretávanie sa otca s maloletým. Aj keď matka pôvodne navrhovala upraviť styk v rozsahu podobnom ako bolo upravené neodkladným opatrením súdu v osobitnom konaní, s následnou úpravou prázdnin a sviatkov, súd tento návrh matky považoval za nedostatočný najmä vo vzťahu k vzájomnému silnému citovému putu medzi otcom a synom a najmä vzhľadom na vyjadrenia maloletého Y. o jeho vzťahu k otcovi. Otec musí mať možnosť participovať v čo najširšom možnom rozsahu na výchove maloletého Y., ukazovať mu vzor mužského správania, učiť ho zručnostiam, ktoré sám ovláda. Preto súd vo svojom rozhodnutí styk otca s maloletým upravil v čo najširšej možnej miere.

61. Je iba na otcovi, ako túto možnosť využije, presvedčí maloletého Sebastiana, že bude rešpektovať jeho názory (samozrejme v rozumnej miere) a do budúcnosti nie je vylúčené, že samotný Y. prejaví želanie žiť rovnocenne s oboma rodičmi. Je takisto na oboch rodičoch, aby prípadne túto úpravu stretávania si modifikovali podľa aktuálnych vzájomných potrieb svojich resp. potrieb maloletého Y., takáto prípadná dohoda o zmene stretávania sa otca s maloletým už následne nevyžaduje súhlas súdu.

62. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

63. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaného ustanovenia, keď ani jednému z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania - ani jeden z účastníkov si ani nárok na náhradu trov konania neuplatnil a súd ani nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by tento nárok niektorého z účastníkov oprávňoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti výroku o rozvoде, oznámiť orgánu štátnej správy poverenému vedením matriky, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.